

A close-up photograph of three bees on white flowers. One bee is at the top left, another in the center right, and a third at the bottom center. The background is a soft-focus green and yellow.

Biavlens robusthed og beredskab

indsigter om invasive arter

Hvem er jeg?

- Line Wahlqvist

 Antropolog ved Agroøkologi, Aarhus Universitet

 Better-B: Improving resilience of the EU beekeeping sector

Et EU-projekt, der arbejder for at:

- styrke biernes modstandskraft
- udvikle nye **værktøjer til overvågning, forebyggelse og beredskab**
- samle forskere, biavlere og myndigheder på tværs af Europa

Interviewundersøgelse om invasive arter

Formålet med undersøgelsen – forstå beredskabet og kendskabet til invasive i EU samt undersøge ufordringer og huller i reguleringer.

Hvem? 12 internationale eksperter i invasive arter i forbindelse med honningbier

Hvad? Semi strukturerede interviews I emner som monitorering, kontrol, træning samt EU regulering

Fokus på Tropilaelaps, Lille stude bille og asiatisk gedehams (vespa velutina)

Hovedindsigter – Overordnet beredskab I EU

🐝 De fleste lande er underforberedte

🐝 Viden findes – men er **ikke i fokus**, før truslen står lige uden for døren

📢 Risiko for “alarm-træthed”

Biavlere og inspektørers beredskab og kendskab

- Biavlernes beredskab og kendskab stiger først når truslen er stor
- Manglende viden om hvad man skal kigge efter
- Veterinær uddannelser mangler modul i biavl og invasive arter

Overvågning: store forskellene i Europa

Overvågning afhænger af arten

Både passiv, aktiv og periodisk monitoring. Hvem overvåger og underretter?

Innovative tiltag: StopVelutina (Italien) – citizen science. AIS-app – upload billeder, AI + eksperter verificerer. “Search image”-træning i Israel

Regionale sårbarheder i EU

Jordtyper (fx sandjord = ideelt for den lille stade bille)

Anvendelse af pesticider → svækkede kolonier

Klima (varme → højere reproduktion)

Biavlernes underretning – udfordringer og motivationer

🐝 Barrierer – hvorfor nogle biavlere undlader at underrette

- ✓ Frygt for destruktion af bigård
- ✓ Mangelende kompensationsordninger

🐝 Motivationer

- ✓ Ønske om at beskytte egne bistader
- ✓ Større villighed i tidlig fase
- ✓ Fællesskabsansvar

Kontrol og bekæmpelse

Mangel på studier og eksperimenter for at undersøge forskellige midler.

Mangel en fælles strategi EU

Nogle midler afprøvet som oxal syre og myresyre, men mangler flere tests.

Destruktion eller isolation af bistader

Mindre import af bifamilier og dronninger

“Det er den samlede indsats – ikke én metode – der skaber effekt.”

Udfordringer: Regulering og lovgivning

EU-retningslinjer → for generelle, mangler specifik guidance

Finansiering projektbaseret → stopper før løsninger er implementeret

Forskning reagerer først *efter* arterne er ankommet

Manglende kompensationsordninger → lav rapporteringsvillighed

Eksperternes anbefalinger

- Styrk lokal biproduktion – mindre import
- Ensret EU-procedurer for overvågning, kontrol og behandling
- Mere træning til inspektører og biavlere (videoer, apps, cases)
- Investér i “tidlig varsling” og citizen science
- Bedre, opdaterede kompensationsmodeller

Image by Marc Schafer

Næste skridt? EU spørgeskemaundersøgelse

Spørgeskema undersøgelse om EUs robusthed og sårbarhed overfor invasive arter i forbindelse med bi sundhed

Vi har brug for at kortlægge → beredskab, viden og nuværende praksis i forhold til monitoring, bekæmpelse og kontrol

Deltagere: Forskere, rådgivere, politikere, biinspektører

Jeres rolle som bi-inspektører

- I er nøglepersoner i både **overvågning, kommunikation og beredskab**
- Jeres erfaringer er afgørende for at udvikle realistiske løsninger
- Deltagelse giver jer mulighed for at forme fremtidens EU-beredskab
- Invitation – IKKE et krav

Tak fordi I lyttede

Spørgsmål?

